

fackliga perspektiv

Det aviserade samarbetet mellan SACO och TCO är ur många synvinklar positivt. De båda centralorganisationerna och deras förbund har i årtal mer eller mindre intensivt bekämpat varandra. Delvis har detta hängt samman med divergerande åsikter i bl a reallönefrågan. Framför allt torde konflikterna ha bottnat i rekryteringskonkurrens. Inom TCO organiseras de flesta förbunden – dock inte alla – enligt den sk industriförbundsprincipen. Den innebär att alla tjänstemän oavsett nivå inom en och samma bransch skall tillhöra ett förbund. Mot denna organisationsmetod står SACO:s, som går ut på att yrket och utbildningen är det sammanhållande kittet för medlemmarna. På åtskilliga områden har dessa principiella kollisioner lett till ett för båda parter kraftöande krig om medlemmarna.

Betyder nu den kommande samverkan att dessa tvister upphör och att centralorganisationerna istället koncentrerar sina resurser på de gemensamma uppgifterna? Det är svårt att säga. Otvivelaktigt blir gränsdragningarna framdeles ännu svårare än vad de redan är. Det blir allt besvärligare att tex avgöra vilka eftergymnasiala utbildningar som medför sådan intressegemenskap med akademikerorganisationerna att en anknytning dit framstår som lämpligast. Allt fler akademiker söker sig vidare ut på nya arbeten som tidigare besatts av icke-akademiker men där innehållet och arbetsmarknadssituationen nu motiverar en akademisk utbildning. Likafullt kan det ibland vara tveksamt om en akademikerorganisation är den natur-

liga fackliga hemvisten.

Avgörande för den enskilde medlemmen i en facklig organisation måste till syvende och sist vara graden av intresse-gemenskap. Arbetsmarknaden här i landet bygger på existensen av fackliga organisationer. Medlemmen betalar en avgift till sitt förbund för att detta skall bevaka hans fackliga intressen. Förbundet betalar en summa till centralorganisationen för att denna i sin tur skall sköta förbundets, därmed också den enskilde medlemmens fackliga angelägenheter. Detta är en i högsta grad legitim egoism.

En konsekvens härav blir att den intressemässiga spännvidden mellan olika medlemskategorier måste hållas inom rimliga gränser. Den är redan nu betydande inom TCO. Den är stor också inom SACO. En sammanslagning mellan dessa båda centralorganisationer – vilket för många framstår som ett hägrande mål – kan därför medföra än större åsiktsdifferenser, därmed också påfrestande interna konflikter.

Samtidigt är det ganska uppenbart att den nuvarande organisationsstrukturen på arbetsmarknaden inte kommer att bestå i all evighet. Just diskussionen om relationerna mellan SACO och TCO är ett tecken härpå. Men den verkligt stora strukturfrågan debatteras egendomligt nog ganska lite för närvarande. Den är förhållandet mellan TCO och LO.

Från LO:s sida driver man numera i samtalsrörelserna med stor frenesi kraven

på att skillnaderna i anställningsvillkor mellan arbetare och tjänstemän skall tas bort. Troligtvis går utvecklingen snabbt åt det hållet. Men när detta genomförts, vad skiljer då en »arbetare» – ett i och för sig absurt ord, eftersom alla yrkesverksamma här i landet arbetar, åtminstone mer eller mindre – från en »tjänsteman»? Ingenting, strängt taget. Hur skall man då kunna motivera en organisation för arbetare och en annan för tjänstemän?

Nu avtecknar sig det kanske verkligt brännande framtidsproblemet, nämligen det politiska engagemanget. Blir så småningom den enda väsentliga skillnaden mellan ett LO-förbund och ett TCO-förbund inom samma bransch att det förra stöder det socialdemokratiska partiet? Att det alltså i valrörelser låter sina ombudsmän jobba på arbetstid med politisk propaganda? Att det förvandlar sin medlems-tidning till någonting som liknar en socialdemokratisk valbroschyr, trots att en betydande minoritet inom förbundet sympatiserar med andra partier? Och – framför allt – att det fortsätter att kollektivansluta tusentals medlemmar till Partiet?

Låt hoppas att det inte blir så. Låt oss istället hoppas att det önskvärda närmandet också mellan LO och TCO-förbunden bl a kan bidra till att den föga demokratiska kollektivanslutningen kastas på den sophög där den hör hemma!

Matti Häggström